

Komunikat Nr 4 KRPBR z dnia 28 czerwca 2023 r.

W związku z wątpliwościami dotyczącymi powiązań wyjaśnia się jak poniżej:

1. Definicja art. 2 pkt 15 UoBR dotyczy wyłącznie powiązania, które zachodzi pomiędzy firmą audytorską a innymi podmiotami, nie wchodzi w ten zakres powiązania pomiędzy firmą audytorską a biegłym rewidentem lub powiązania pomiędzy biegłymi rewidentami, przy czym firmą audytorską jest także firma audytorska prowadzona zgodnie z art. 46 pkt 1 UoBR w formie działalności gospodarczej prowadzonej przez biegłego rewidenta we własnym imieniu i na własny rachunek. Powiązanie te mają znaczenie w przypadku, gdy biegły rewident zarządzający lub będący właścicielem firmy audytorskiej, w tym także współwłaścicielem bądź posiadającym udziały, akcje lub inny tytuł własności w firmie audytorskiej, jest jednocześnie właścicielem lub pełni funkcje we władzach innych podmiotów, niekoniecznie audytorskich. Podkreślenia wymaga, że powiązania między podmiotami dotyczą zarówno tych bezpośrednich jak i pośrednich relacji i należy je rozpatrywać indywidualnie. Bezpośrednie powiązania to np. posiadanie przez firmę audytorską udziałów w innym podmiocie, a pośrednie powiązania to posiadanie udziałów przez tą samą osobę lub podmiot zarówno w firmie audytorskiej jak i innym podmiocie. Powiązanie to także powiązanie pomiędzy firmą audytorską, a każdym innym podmiotem oparte o współpracę w zakresie kontroli lub zarządzania, co może być oparte o określone umowy w tym zakresie. **Powyższe dotyczy obowiązku wynikającego z art. 57 ust. 2 pkt 8 ustawy o biegłych rewidentach, tj. ujawniania powiązań przez firmy audytorskie z innymi podmiotami, przy czym – co wymaga podkreślenia - bez znaczenia pozostaje zakres działalności, forma prawna lub status firmy audytorskiej tych innych podmiotów.**

2. Odrębnym problemem jest **realizacja obowiązków przez biegłych rewidentów**. Zgodnie z UoBR art. 17 ust. 2 pkt 5 biegły rewident ma obowiązek ujawnienia w rejestrze prowadzonym przez KRBR: 5) nazwy, adresu strony internetowej i adresu firmy audytorskiej, o której mowa w art. 46 pkt 1, albo firmy audytorskiej, która **zatrudnia biegłego rewidenta** lub w której jest on współnikiem, **lub z którą jest on powiązany w inny sposób**. Zakres powiązań wynikających z tego przepisu jest szeroki. W tym momencie należy zwrócić uwagę na pkt 16 art. 2 UoBR zawierający definicję zespołu wykonującego badanie:
16) zespole wykonującym badanie – należy przez to rozumieć wszystkie osoby zaangażowane w przeprowadzanie badania, **w szczególności biegłych rewidentów, osoby przeprowadzające kontrolę jakości wykonania zlecenia**, kadrę kierowniczą wyższego szczebla oraz osoby odbywające aplikację, o której mowa w art. 4 ust. 2 pkt 5, uczestniczących w przeprowadzonym badaniu, a także zatrudnianych przez firmę audytorską ekspertów oraz inne osoby wykonujące, w ramach danego badania, czynności na zlecenie lub pod kontrolą biegłego rewidenta lub firmy audytorskiej.
Kontrole PANA ujawniają i kwestionują braki ujawnień wynikających z art. 17 ust. 2 pkt 5 UoBR. Zgodnie z opisem podanym w pytaniu zgłoszeniu do rejestru biegłych rewidentów powinny podlegać powiązania z firmami audytorskimi polegające na:
 - współwłasności firmy audytorskiej,
 - pełnieniu funkcji prezesa firmy audytorskiej,
 - współpracy na podstawie umowy o pracę z firmą audytorską,
 - współpracy na podstawie umów cywilnoprawnych z firmami audytorskimi.

Ponieważ sposób posługiwania się formularzem R6-Wniosek o zmianę danych biegłego rewidenta budził wątpliwości KRBR podjęła uchwałę nr 2719/49a/2023 z 12 kwietnia 2023 r. w sprawie przyjęcia

wzoru zawiadomienia o podjęciu i formie wykonywania zawodu przez biegłego rewidenta oraz o powiązaniu biegłego rewidenta z firmą audytorską, załącznikiem do niej jest nowy wzór formularza R4. Obecny formularz umożliwia dogodne dokonywanie poszczególnych pojedynczych zmian/aktualizacji.

Ponadto zwracamy uwagę, że system wewnętrznej kontroli jakości należy rozumieć system w kontekście art. 50 ustawy o biegłych rewidentach oraz Krajowych Standardów Kontroli Jakości.